

LIEFDE IN VLOEIBARE TIJDEN

Eros, genderthematiek en overdracht

TEKST: JOKE GOUDSWAARD BEELD: ISTOCK

Liefde in vloeibare tijden: een prachtige zin om iets te delen over Eros, genderthematiek en overdracht. Als ieder van ons een unieke plek beleeft op het continuüm man-vrouw en het genderspectrum, wat betekent dit dan in de begeleiding? Wordt er iets anders van je gevraagd en wat dan wel? Wat is jouw reikwijdte in het overdrachtsproces met cliënten en cursisten en wat kom je hierin tegen?

Tijdens het schrijven van *Eros in begeleiding*, bij het ontwikkelen van de masterclass en de gloednieuwe workshop *Paradijsvogels*, keken we op verschillende manieren in de spiegel vanuit de gedachte: kleur bekennen is een wederzijds proces.

'*Everyone goes through gender*', zegt de gendertherapeut die we interviewen

beslist. 'Ik wil mijn zoon de kans geven te onderzoeken of hij in transitie wil, ook al is dat confronterend', benadrukt de moeder. Vanuit haar adoptieachtergrond kent ze het in twee werelden leven van binnenuit. 'Voor één keer niet bang zijn voor de buitenwereld, voor één keer openlijk de woede uiten over de klus met mijn regenbooggezin, terwijl ik er zo trots op ben', deelt de cursiste.

De bokssessie in de masterclass katapulteert iemand anders onverwacht terug in de tijd, naar de schaamte en het gepest worden op het schoolplein. Achter de rug van de trainer vindt de jongen van ooit een veilige schuilplaats. Ook al is hij nu gelukkig in de mannenliefde en kan hij dit vol leven, de kwetsbaarheid blijft waarheid.

Verstoppen en gevonden worden

Waar de veelkleurigheid van seks en gender op de landkaart van Eros staat, werk je bij uitstek met de dynamiek van verstoppen en gevonden worden. Uit de kast komen, tevoorschijn komen uit het verborgene, raakt aan identiteit. Mogen zijn wie je bent, is een

geboorterecht. Of je hier tijdens je leven van binnen en buiten in gesprek wordt, maakt alles uit. Herkenbare voorbeelden in je omgeving zijn essentieel om je thuis te voelen in jezelf. Dit universele gegeven verdiept zich bij genderthematiek.

In- en uitsluiting speelt dan ook een belangrijke rol in het begeleidingscontact. In hoe stevig je hierin staat, doet ook jouw geschiedenis mee. De ander diens eigen tempo laten lopen in de coming-out vraagt evenwichtskunst. En de moed om stil te staan bij jouw uitdaging in dit proces. Soms gids, veelal getuige.

Wie is zij in deze spiegelruimte van het ik? Samen met haar stap ik terug in de tijd. Waar begon die geheime tinteling, waardoor ze wist: ik ben anders dan jij? Niet zoals haar moeder, haar oudere zus, de kring van vriendinnen. Geen Eros met jongens. In lijf en ziel anders. De vrouw van nu, nog maar net op weg in haar coming-out als queer, aarzelt. Precies op de rand van het grensland blijf ik staan en wacht. Dat is het moeilijkste. Een half jaar later: het feest van de binder.

De tango van bijzonder en gewoon

Een ander speerpunt in de overdracht is de tango van bijzonder en gewoon. Ook hier het parallelproces: alles waar de ander doorheen ging of nog mee worstelt, resoneert in jullie contact. In hoeverre kun je je inleven, waar word je in getriggerd en wat is de grens?

Dat zij de lust van de vrouwenliefde kent, maakt haar als therapeut gevoelig voor de verboden kamer bij andere vrouwen in intimiteit en seksualiteit.

Het risico is dat ze onbedoeld druk legt op 'leef je wel wie je eigenlijk bent?'. De glimlach voor de jongere collega die haar behendig en triomfantelijk buiten spel zet via LHBTL-taal is er ook meteen. Natuurlijk is zij hier de mindere. In trainerschap speelt hij inmiddels met de nuances in aanraking en taal in de diversiteit van mannenland. Thuis op meerdere lagen in de kus van Eros.

Overdracht: tussen weerstand en bewondering

'Daar vliegt Icarus op tere verenvleugels naar de zon. Wie heeft de moed om zo'n reis te maken? Hij danst op zijn verlangen en innerlijke noodzaak, zoekend naar een balans tussen hemel en aarde.' Een Griekse mythe als inspiratiebron.

METAMORFOSE

**Degene die ik was
ben ik niet meer.**

**Degene die ik ben
blijf ik niet
en die ik word
verdwijnt.**

**In deze verandering
besta ik.**

**Vergetend.
Bewustwordend.
Verlangend.**

Peter Geraedts

Boeiend en passend om als therapeut of trainer eerlijk te onderzoeken wat je makkelijk welkom heet en waar je adem stukt. De lijn tussen weerstand en bewondering is dun. Maxim Februari, filosoof en schrijver, maakt ons bewust van geëigende reacties als: 'Geweldig dat je dit aangaat!' Of: 'Laat dit toch rusten, je zet alles op het spel, ook tussen ons.' En de schijnbaar troostende neutrale zin: 'Het maakt ons echt helemaal niets uit.'

De klank van bevrijding

Het is gelukt. De workshop Paradijsvogels ging in november 2024 van start. Een geboortemoment voor ons als trainers, voor de cursisten en voor Phoenix zelf. Een tweedaagse werkplaats om te verkennen waar ieder staat en welke horizon er lonkt. De mengeling van spanning, trots en bescheidenheid die past bij ervaren trainerschap en tegelijk beginneling zijn. We staan op de drempel met elkaar. Dat is klein en groots tegelijk.

Een bijzonder moment is het optreden van Yasmin. Een vrouw die ooit als man uit Cuba naar Nederland vluchtte en hier in transitie ging. In haar vroegere leven staat ze na het conservatorium vele malen als tenor op het podium. Nu is ze hier bij Phoenix om voor de eerste keer in het openbaar haar stem te laten horen. Een prachtige en ontroerende kans, voor haar en voor ons. In de voorruimte van Nieuwegracht 56 wacht de piano. Dan komt ze in alle openheid tevoorschijn: in een prachtige jurk, op hoge hakken. Haar diepe stem vult stralend de ruimte. Na vier jaar leeft ze opnieuw haar passie. In haar kracht en volledig zichzelf. De klank van bevrijding! 🎶